

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF ISTANBUL

İSMMMO BAŞKANI ARIKAN: “TÜRKİYE ŞEFFAF BİR ÜLKE OLMAK İSTİYORSA DENETİMDEN KAÇMAMALI”

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMMO) Başkanı Yahya Arıkan, İSMMMO ile Tüketiciyi Koruma Derneği (TükoDer) ile ortaklaşa düzenlediği “Dolaylı Vergiler ve Kayıt Dışı Ekonomi” konulu panelde “Türkiye şeffaf bir ülke olmak istiyorsa denetimden kaçmamalı” dedi.

Oturum başkanlığını TükoDer Genel Başkanı Avukat Ali Er’in yaptığı panele Yüksek Ticaretliler Derneği Genel Başkanı Sabri Tümer, Ekonomi Muhabirleri Derneği İstanbul Şube Başkanı Celal Toprak, İSMMMO Başkan Yardımcısı Muammer Keskin konuşmacı olarak katıldı.

Açış konuşmasını İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan’ın yaptığı panelde, kayıt dışı ekonomi ve dolaylı vergiler konusu bütün ayrıntılarıyla incelendi. Türkiye’de kayıt dışı ekonominin yüzde 80’lere ulaştığını, bunun da beyana dayalı vergilerin azlığı ve dolaylı vergilere yüklenilmesinden kaynaklandığını söyleyen Arıkan sözlerine şöyle devam etti: “Dolaylı vergilerin dolaysız vergilere oranı yüzde 75’e varıyor. Gelişmiş ülkelerde bu oran tam tersinedir.”

Konuşmasında vergi yasalarının yeniden yazılması çalışmalarına da değinen Arıkan, “Bizim buna bir itirazımız yok. Ancak siz bu yasaları çıkarırken sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarının görüşünü almazsanız halen yürürlükte olan yasalar uygulanmaya devam edecek” diyerek bir örnek verdi: “Son ayların çarpıcı bir yasası tüm meslek camiasını yakından ilgilendiriyor. Mali idare yeniden yapılandı. Ancak karışıklıklar meydana geldi. Aynı anda hem vergi dairesi başkanlığı var hem de İstanbul Defterdarlığı var. Böylesi önemli bir yasa ne kadar tartışıldı? Türkiye’nin geleceği ile ilgili kurumsal değişiklikler konusunda, sivil toplum örgütleri ve meslek odalarının görüşü alınmadığı takdirde maalesef ülkemizin çarpık yapısı devam edecektir. İSMMMO ve TÜRMOB bu vergi yasasını yakından takip ediyor. Hangi siyasi iktidar olursa olsun, konuyla ilgili meslek mensuplarının görüşleri alınmadığı takdirde çarpık yapı devam edecektir. Yeni Türk Ticaret Kanunu çıktığında mesleki anlamda yeni bir kilometre taşı ortaya çıkacaktır. Biz İSMMMO olarak bu kanunu sadece kendi açımızdan değerlendirmiyoruz. Türkiye şeffaf bir ülke olmak istiyorsa denetimden asla kaçmamalıdır diyoruz. Türk Ticaret Kanunu çok tartışılacak. Kayıt dışı ve dolaylı vergiler konuları bu yasayla ortaya çıkacak.”

“Herkes gelirin göre vergi vermeli”

Yüksek Ticaretliler Derneği Genel Başkanı Sabri Tümer de konuşmasında özellikle dolaylı vergilerin yüksekliğinin kayıt dışı ekonomiyi önemli ölçüde etkilediğini belirtti. Çağdaş ülkelerde dolaylı vergilerin azaldığını, Türkiye de ise tam tersine arttığını söyleyen Tümer, kayıt dışını besleyen sebepleri şöyle saydı: “Kayıtlı olmayanlar yüzünden ve dolaylı vergiler yüzünden kaçak durumuna düşüyor, kayıt dışı artıyor. Bir de bizim de içinde olduğumuz vergi konusu var. Biz vergi alımına karşı değiliz. Vergi almayan bir ülke şerefini haysiyetini koruyamaz. Ancak herkes gelirin göre vergi vermeli. Maddi özgürlüğü olmayan bir ülkenin dış ülkelere karşı uluslararası alanda konuşma hakkı kısıtlanıyor. Nereden buldu? sorusu yasalara girmeli. Vergi denetimli şu an yüzde 3 civarında. Bu yüzde 50’ye çıkarılmalıdır.”

“Adaletsizliğin sebebi kayıt dışı “

İSMMMO Başkan Yardımcısı Muammer Keskin ise “Ülkedeki vergi adaletsizliğinin sebebi kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınamamasıdır” diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü: “Kayıt dışının milli hasılaya oranı yüzde 15’dir. Kayıt dışı ekonominin nedenlerini mali, ekonomik, coğrafi ve siyasi nedenler olarak toplayabiliriz. Mali nedenler, vergi oranlarının yüksekliği vergilendirme ortamlarının, vergi idaresi ve denetimin belirsizliğidir. Siyasi nedenler, siyasilerin popülist yaklaşımlarıdır. Oy uğruna vergiden vazgeçebilmekte ve vergi yükünü belli kesimlere yükleyebilmişlerdir. Sık tekrarlanan vergi afları da bu sebeplerin içindedir. Ekonomik neden enflasyondur. Enflasyonun düştüğü söylene de gerçekçi olmadığını düşünüyorum. Türkiye’de günde 1,5 dolara geçinen 5 milyon insan var.

Coğrafi konumdan kaynaklanan sebepler ise ülkemizin içinde bulunduğu coğrafi konumdur. Ülkemiz Avrupa Asya arasında yer almaktadır. bu da kaçakçılığa fırsat vermektedir. Kaçakçılığın önemli boyutlarda olması kayıt dışının büyümesine sebep olmaktadır.” dedi. Ekonomiyi kayıt altına almak için, kayıt dışını ortaya çıkaran veya genişleten unsurların ortadan kaldırılması gerektiğini belirten Keskin: “Kısa vadeli tedbirler yerine orta ve uzun vadeli değişiklikler yapılmalıdır. Sebepleri tespit edilmeli, bu unsurları ortadan kaldıracak yasal ve idari düzenlemeler yapılmalıdır. Gelirler, katma değer ve kurumlar vergileri düşürülmelidir.”

Ekonomi Muhabirleri Derneği İstanbul Şube Başkanı Celal Toprak ise panel katılımcılarından yüksek vergiye itiraz platformu oluşturulmasını istedi. Geçen seneki bütçeyle bu seneki bütçenin birbirinden farklı hazırlandığını ve bu sayede bir karşılaştırma yapılamadığını söyledi. Bütçe içindeki gizlenmiş kodlara göre yapılan saptamalara göre Motorlu taşıtlar vergisinin yüzde15, KDV’nin de yüzde 5-7 oranında artacağını belirtti.